

Sygn. IX. GC. 584/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Kraków, 8 października 2015r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydz. IX Gospodarczy w składzie:

sędzia SO Dariusz Pawłyszcz

protokółant st. sekr. sąd. Aleksander Powroźnik

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w Krakowie 8 października 2015r. sprawy z powództwa (...) przeciwko (...) Sp. z o.o. w K. o ustalenie nieistnienia 4 uchwał z 29 maja 2015r. o wyrażeniu zgody na zbycie praw użytkowania wieczystego, ewentualnie o uchylenie tych uchwał, ewentualnie stwierdzenie ich nieważności

I oddała żądanie ustalenia nieistnienia uchwał;

II uchyła uchwały wspólników pozwanej z 29 maja 2015r. nr 1, 2, 3 i 4;

III zasądza od pozwanej na rzecz powódki koszty postępowania 8.360 (osiem tysięcy trzysta sześćdziesiąt) zł.

UZASADNIENIE

Powodowy wspólnik wniósł o:

1. ustalenie nieistnienia 4 uchwał pozwanej spółki z o.o. z 29 maja 2015r. o wyrażeniu zgody na zbycie praw użytkowania wieczystego, gdyż zostały podjęte nieistniejącymi udziałami,

2. ewentualnie o uchylenie tych uchwał, gdyż:

a) ich celem jest pokrzywdzenie powoda, który jest wierzycielem spółki z umowy pożyczki, która nie zostanie zwrócona w razie sprzedaży praw użytkowania wieczystego przy potrąceniu ceny z bliżej nieokreślonymi wierzytelnościami nabywcy,

b) godzą w interesy spółki, która utraci nieruchomości i dochody z nich bez ekwiwalentu pieniężnego (wg powoda cena ma zostać zapłacona przez potrącenie),

3. ewentualnie o stwierdzenie nieważności tych uchwał, gdyż:

a) porządek obrad nie zawierał pełnej treści proponowanych uchwał (pomijał cenę sprzedaży),

b) ich podjęcie nastąpiło z naruszeniem obowiązku lojalnego współdziałania wspólników, c) są sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Zarz. z 3 lipca 2015r. [k.286] przewodniczący zwrócił pozew w zakresie żądań ewentualnych, a po ich opłaceniu zarz. z 24 lipca 2015r. [k.339] nadał pozwowi bieg także w zakresie żądań ewentualnych.

W odpowiedzi na pozew [k.342] pozwana spółka wniosła o oddalenie powództwa, ponieważ:

1. powód został zawiadomiony o planowanym podniesieniu kapitału, nie stawił się na zgromadzeniu i nie wyraził woli objęcia nowych udziałów, **2.** a) uchwały nie krzywdzą powoda, gdyż powód pożyczył spółce 20 mln euro uzyskanych z kredytu zaciągniętego we włoskim banku i zabezpieczonego hipoteką na prawach użytkowania wieczystego,

b) uchwały nie godzą w interesy spółki, gdyż w stosunku do wszystkich 4 nieruchomości toczą się postępowania egzekucyjne,

3. a) wskazanie zgody na sprzedaż prawa użytkowania wieczystego jest wystarczająco szczegółowym określeniem porządku obrad zgromadzenia, a ponadto oferowana cena wynikała z innych dokumentów przesłanych powodowi,

b) nabywcą praw użytkowania wieczystego ma zostać podmiot, który nabył wierzytelności banku w. wobec powoda zabezpieczone hipoteką na tych nieruchomościach, o czym powód wie,

c) uchwały nie są sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 18 listopada 2005r. 5 osób fizycznych założyło pozwaną spółkę [umowa k.70] o kapitale 50.000 zł podzielonym na 100 udziałów, z których L. G. objął 50, M. K. 20, a pozostali trzej wspólnicy po 10. Członkami zarządu zostali wspólnicy: L.G., L.N. i M. K. (prezes). W dniu 27 grudnia 2006r. w KRS [k.61] zostały ujawnione zmiany, z których wynika, że z 20 udziałów G.P. i D. Ł. 15 przeszło na L.G. i 5 na M. K.. Następnie L.G. i L.N. wnieśli swoje 75 udziałów do powodowej spółki prawa w..

M. K. w dniu 4 kwietnia 2013r. odbył jednoosobowo zaprotokołowane w formie aktu notarialnego [k.566] "posiedzenie zarządu" pozwanej spółki i podjął "uchwałę zarządu" o zwołaniu na 23 kwietnia 2013r. nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników w celu podjęcia uchwał o zmianie zarządu, podwyższeniu kapitału i zmianie umowy spółki. Ponieważ w dniu 23 kwietnia 2013r. powodowy wspólnik nie stawił się, M. K. zwołał kolejne zgromadzenie na 8 maja 2013r., a następnie trzecie zgromadzenie na 10 czerwca 2013r. (zgodnie z § (...) umowy spółki dopiero trzecie zgromadzenie było władne do podejmowania uchwał bez względu na ilość reprezentowanych udziałów).

Na "zgromadzeniu" 10 czerwca 2013r. stawił się tylko M. K. [protokół k.89] i podjął "uchwały" o odwołaniu L.G. z zarządu, podwyższeniu kapitału o 2.800.000 zł i zmianie umowy spółki. Nowe udziały objęła (...) Sp. z o.o., w której 99 ze 100 udziałów posiadał M. K. [KRS k.172v]. W dniu 25 listopada 2013r. sąd rejestrowy ujawnił podwyższenie kapitału, zmianę umowy spółki oraz wykreślił z zarządu L.G. i L.N.. W dniu 28 maja 2014r. powód wniósł pozew [k.105] o ustalenie nieistnienia uchwał z 10 czerwca 2013r., ewentualnie stwierdzenie ich nieważności, ewentualnie uchylenie (powód twierdzi, że dopiero wówczas dowiedział się o uchwałach) - sprawa toczy się pod sygn. IX.GC.513/14.

(...) Sp. z o.o. wniosła swoje 5.600 udziałów w pozwanej spółce do (...) Sp. z o.o. w zamian za 2/3 udziałów tej spółki o wartości nominalnej 10.000 zł [KRS k.176v]. (...) Sp. z o.o. wniosła udziały w pozwanej spółce do (...) Sp. z o.o. o kapitale 100.000 zł w zamian za nowe udziały o wartości nominalnej 10.000 zł [w KRS z 22 czerwca 2015r. k.257 podwyższenie kapitału o 10.000 zł nie zostało jeszcze ujawnione]. Na zgromadzeniu w dniu 29 maja 2015r. [protokół k.245] przy sprzeciwie powoda M. K. (udziałami własnymi i (...) Sp. z o.o.) przegłosował zaskarżone uchwały (w KRS pozwanej spółki przejście udziałów z (...) 2 na (...) wciąż nie zostało ujawnione, a (...) 2 w KRS pozwanej spółki jest ujawniony jako wspólnik pod nazwą (...) Sp. z o.o. [bez "2"] - nr KRS jest ten sam).

Powyższy stan faktyczny był niesporny (art. 229 i 230 K.p.c.) i został potwierdzony powołanymi wyżej niespornymi dokumentami.

Z oświadczeń stron i złożonych dokumentów nie wynika podstawa wykreślenia w dniu 25 listopada 2013r. L.N. z KRS jako członka zarządu pozwanej spółki (razem z L.G.). Na "zgromadzeniu" 10 czerwca 2013r. została podjęta wyłącznie uchwała o wykreśleniu L.G.. Podstawa wykreślenia L.G. z KRS nie jest istotna.

Sporne było, czy powód został zawiadomiony o zgromadzeniu w dniu 10 czerwca 2013r. Okoliczność ta także nie była istotna (art. 227 K.p.c.).

Sąd zważył, co następuje:

istnienie zaskarżonych uchwał

Na podstawie art. 235 § 1 K.s.h. zgromadzenie może zwołać tylko zarząd i uprawnienie to nie przysługuje poszczególnym członkom zarządu - niezależnie od sposobu reprezentacji spółki wobec osób trzecich. Uchwała zarządu o zwołaniu zgromadzenia nie musi przybrać formy pisemnej. Dlatego co do zasady obowiązkiem wspólnika jest stawienie się ją na zgromadzeniu, o którym został zawiadomiony, nawet jeśli zawiadomienie zostało podpisane tylko przez jednego z członków zarządu. Jednakże w niniejszej sprawie powód wiedział, że nie istnieje uchwała zarządu o zwołaniu zgromadzenia na 10 czerwca 2013r., ani na poprzednie terminy w dniach 23 kwietnia i 8 maja 2013r. Nawet jeśli powód został zawiadomiony o tych zgromadzeniach (a jest to wątpliwe), to zarząd powodowej spółki wiedział, że zgromadzenie zwołuje prezes M.K. bez zgody pozostałych dwóch członków zarządu pozwanej spółki (L.G. i L.N.), którzy jednocześnie byli wspólnikami powodowej spółki. Dlatego powód miał prawo zignorować zgromadzenie zachowując legitymację do zaskarżenia podjętych na nim uchwał (art. 250 p.4 K.s.h.).

Nie każda wadliwość w zwołaniu zgromadzenia prowadzi do nieistnienia lub nieważności podjętych na nim uchwał. Np. wspólnik, który nie otrzymał zawiadomienia o zgromadzeniu i nie był na nim obecny, jest legitymowany do zaskarżenia uchwał podjętych na zgromadzeniu, lecz jeśli ilość przysługujących mu udziałów nie miała wpływu na wynik głosowania, to wadliwe zawiadomienie tego wspólnika nie może być wyłączną podstawą ustalenia nieistnienia uchwały lub stwierdzenia jej nieważności. Jednakże w przypadku "zgromadzeń" w dniach 23 kwietnia, 8 maja i 10 czerwca 2013r. nie został spełniony warunek konieczny zwołania zgromadzenia, to jest podjęcie ustnej lub pisemnej uchwały zarządu o zwołaniu zgromadzenia. Dlatego uchwały z 10 czerwca 2013r. o zmianach w zarządzie, podwyższeniu kapitału i zmianie umowy spółki nie istnieją, gdyż nie było żadnych zgromadzeń - była tylko obecność mniejszościowego wspólnika (25%) M. K..

Także w przypadku zarządu dwuosobowego jeden członek zarządu nie może zwołać zgromadzenia, którego zwołanie wymaga zgodnej woli dwóch członków zarządu. W zarządzie dwuosobowym wola jednego członka zarządu nie może być uważana za wolę zarządu (art. 208 § 5 K.s.h.). Zwołanie zgromadzenia nie jest sprawą z zakresu zwykłych czynności spółki. A już niewątpliwie nie jest sprawą z tego zakresu zwołanie nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników.

Jeżeli zarząd nie jest w stanie podjąć uchwały o zwołaniu zgromadzenia, a którykolwiek ze wspólników uważa zwołanie zgromadzenia za konieczne, może skorzystać z procedury określonej w art. 237 K.s.h., tj. zwrócić się do sądu rejestrowego o upoważnienie do zwołania zgromadzenia. Jeden członek zarządu wieloosobowego nie ma prawa zwołania zgromadzenia. Wymóg zwoływania zgromadzenia przez zarząd jako organu spółki (art. 235 § 1 K.s.h.) służy m.in. zabezpieczeniu wspólnika mniejszościowego przed niespodziewanym zwołaniem zgromadzenia przez jednego z członków zarządu i narzuceniu mu uchwał przez wspólnika większościowego.

Nieistnienie uchwały o podwyższeniu kapitału nie oznacza, że wszystkie uchwały wspólników podjęte głosami z nowych udziałów nie istnieją. Z chwilą zarejestrowania przez sąd rejestrowy podwyższenia kapitału powstają nowe udziały (art. 262 § 4 K.s.h.) niezależnie od tego, czy istniała uchwała będąca podstawą podwyższenia i czy podwyższenie rzeczywiście zgłosił zarząd, czy tylko jeden członek zarządu. Dlatego sąd oddalił żądanie ustalenia nieistnienia uchwał z 29 maja 2015r. ze względu na podjęcie ich nieistniejącymi udziałami, gdyż od 25 listopada 2013r. pozwana spółka ma kapitał 2.850.000 zł podzielony na 5.700 udziałów [KRS k.62].

podstawy uchylenia uchwał

Powodowy wspólnik w sprawie IX.GC.513/14 dochodzi m.in. ustalenia nieistnienia uchwały z 10 czerwca 2013r. o podwyższeniu kapitału, a skutkiem ewentualnego uwzględnienia powództwa może być wykreślenie z KRS wpisu z 25 listopada 2013r. o podwyższeniu kapitału i przywrócenie jego poprzedniej struktury (powód 75% i M. K. 25%). Sam fakt wytoczenia powództwa o ustalenie nieistnienia uchwały o podwyższeniu kapitału lub stwierdzenie jej nieważności nie pozbawia automatycznie wspólników do głosowania nowymi udziałami. Jednakże w przypadku uzasadnionych zarzutów przeciwko ważności podwyższenia kapitału dobre obyczaje wymagają powstrzymania się od podejmowania

uchwał istotnych dla przyszłości spółki do czasu zakończenia procesu o ważność podwyższenia kapitału, a zaskarżone uchwały o zgodzie na sprzedaż 4 nieruchomości niewątpliwie są bardzo istotne dla przyszłości spółki.

Powód jasno określił, dlaczego sprzedaż nieruchomości godzi w interesy pozwanej spółki. Wg powoda spółka utraci przychody z nieruchomości, a ponadto spółka ma otrzymać cenę przez potrącenie z wierzytelnościami nabywcy o wątpliwym istnieniu. Ten drugi argument pozwany odparł wskazując, że potrącenie ma nastąpić z wierzytelnością zabezpieczoną hipotecznie na owych 4 nieruchomościach. Niemniej jednak 56-krotne podwyższenie kapitału dokonane nie tylko z wyłączeniem powodowego większościowego wspólnika, lecz prawdopodobnie zatajone przed nim, budzi wątpliwości co do uczciwości przyjętego przez nowego wspólnika sposobu zakończenia inwestycji spółki.

Obowiązkiem spółki funkcjonującej w oparciu o udziały powstałe w wyniku nieistniejącego podwyższenia kapitału jest szczególnie dokładne uzasadnianie planów spółki przed wspólnikiem pokrzywdzonym tym podwyższeniem. Tymczasem na pierwszym posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę w dniu 22 września 2015r. pełnomocnik spółki podnosił brak szczegółowych informacji o inwestycji spółki i jej finansowaniu (np. 4m) i wnosił o przesłuchanie jako świadka M. K. (już nie jest członkiem zarządu). Świadek ten został wezwany na pierwsze posiedzenie, lecz nie stawił się i przedłożył zaświadczenie od lekarza [k.412]. Sąd na podstawie art. 242 K.p.c. wyznaczył ostateczny termin przesłuchania świadka na drugie posiedzenie w dniu 8 października 2015r. Tym razem świadek usprawiedliwił nieobecność poleceniem sekretarza generalnego (...) z 5 października 2015r. [k.565] wzięcia udziału w dniu 7 października 2015r. w G. w spotkaniu z władzami s. (...) poprzedzającym mecz obydwu reprezentacji w dniu 8 października 2015r. Sąd nie ma wątpliwości co do autentyczności podpisu sekretarza generalnego (...) na poleceniu dla świadka z 5 października 2015r. Jednakże niewiarygodne jest otrzymanie takiego polecenia dwa dni przed spotkaniem z delegacją s. f.i to spotkaniem aż w S.. Oczywiście jest, że to świadek będący wiceprezesem (...) d/s zagranicznych polecił (ew. poprosił) sekretarzowi generalnemu (...) sporządzenie polecenia wyjazdu z 5 października 2015r.

Na posiedzeniu 8 października 2015r. [k.575] pełnomocnik pozwanej spółki nadal nie potrafił uzasadnić potrzeby podjęcia zaskarżonych uchwał i wnosił o odroczenie rozprawy w celu przesłuchania M. K.. W sprawie o uchylenie uchwały spółkę reprezentuje zarząd, którego obowiązkiem jest obrona zaskarżonej uchwały, lecz w istocie przeciwnikiem powoda skarżącego uchwałę są wspólnicy, którzy podjęli uchwałę. Zaskarżone uchwały zostały podjęte przez M. K. (głosującego udziałami własnymi i (...) Sp. z o.o.). Albo M. K. nie ujawnił powołanemu przez siebie zarządowi pozwanej spółki okoliczności uzasadniających podjęcie zaskarżonych uchwał, albo ujawnił, lecz zarząd polecił pełnomocnikowi dążenie do odroczenia rozprawy. W obydwu przypadkach brak było podstaw do odroczenia. Pozwany uzasadnił potrzebę szybkiej sprzedaży 4 praw użytkowania wieczystego ich zajęciem egzekucyjnym [k.345], lecz nie zaprzeczył tezom z pisma powoda z 29 września 2015r. [k.419], że zajęcia zostały dokonane w egzekucjach na rzecz podmiotów powiązanych z M. K.. Odmowa szczegółowego przedstawienia okoliczności mających uzasadniać zaskarżone uchwały przez pełnomocnika pozwanego oraz dwukrotne niestawienie się świadka M. K., który podjął zaskarżone uchwały, uzasadniają uznanie za niewiarygodną tezę o konieczności szybkiej sprzedaży nieruchomości.

Ponieważ zaskarżone uchwały wbrew dobremu obyczajom zezwoliły na sprzedaż nieruchomości przed zakończeniem procesu o ważność podwyższenia kapitału pozwanej spółki, która unikała wyczerpującego uzasadnienia konieczności sprzedaży nieruchomości przed zakończeniem procesu IX.GC.513/14, uchwały podlegają uchyleniu na podstawie art. 249 § 1 K.s.h.

koszty

Na podstawie art. 98 i 100 K.p.c. powodowi przysługuje zwrot opłaty od żądania uchylenia 4 uchwał, tj. 8.000 zł.

Powód przegrał w zakresie żądania ustalenia nieistnienia 4 uchwał i wygrał w zakresie żądania ich uchylenia. W takiej sytuacji co do zasady koszty zastępstwa podlegają wzajemnemu zniesieniu. Jednakże podstawowy cel powództwa, tj. usunięcie zaskarżonych uchwał z obrotu, powód osiągnął i dlatego przysługuje mu zwrot minimalnej stawki kosztów zastępstwa w wysokości 360 zł.